

De geneesheer geeft aan geen ander dan aan zijn patiënt op diens verzoek en me inachtneming, desgewenscht, van het beroepsgeheim, een attest omtrent zijn trand. Het gebruik, dat de patiënt daarvan wil maken, is voor den geneesheer alleen van belang, voor zoover hij bij de redactie daarmee rekening moet houden.

Dezen weg volgend zal men alle partijen tevreden kunnen stellen zonder zijn geneeskundig geweten te bezwaren. Misschien zullen er enkelen zijn, die, ondanks uitleg van den dokter, een onware uiteenzetting van den toestand zullen verlangen; de overgrootere meerderheid echter is toch nog wel voor eenige rede vatbaar.

Helder, 8 November 1914.

H. KRUYNE.

III.

Gaarne neem ik aan, dat de onbedorven bevolking van Helder geen moeilijkheden oplevert in zake attesten en voor rede vatbaar is. Maar in de groote steden is het anders. Wie het nog niet wist, heeft door de mededeelingen van KROPVELD kunnen leeren, dat daar een noodtoestand is ontstaan voor de artsen, die eerlijk willen blijven. Waren alle menschen eerlijk, gelijk de patiënten van den heer KRUYNE, dan bestond er voor den officier, den patroon, den weldadigheidsbezoeker geen grond om op een bevestiging hunner beweringen gesteld te zijn. De briefjes worden verlangd, omdat men de menschen niet gelooft, en de niet-geloofwaardige menschen zijn het, die den dokter gedaan geven, als hij niet meeliagt. De briefjes betreffende eerlijke menschen zijn dus grootendeels overbodig, die ten opzichte van de oneerlijke gevaarlijk voor de fatsoenlijke artsen. Het is daarom zaak, het attestenkwaad te beteugelen, en ik weet er niets beters op dan de gedragslijn, in mijn vorig stukje aanbevolen.

Ik kan niet toegeven, dat ik de zaak op zijn kop heb gezet. „De officier verlangt de inlichting van dengene, die om verlof vraagt en op wien dus de plicht rust, hem die te verschaffen”. Dat is volkomen juist, maar die man heeft reeds zijn inlichting verschaft, doch de officier wil deze bevestigd zien. Voor hem een kleine moeite en tevens een zeker gaarne vervulde plicht van beleefdheid, om deze bevestiging te vragen, en wel slechts dan, als het noodig is.

H. PINKHOF.

GEMOBILISEERDE STUDENTEN.

Hooggeleerde Heer,

De noot op bldz. 1483 van het *Tijdschrift*, in Uw hoofdartikel, waarin Gij spreekt over studenten-a.s. Off. v. Gez., vereischt eenige rectificatie.

10. In § 3 van het reglement voor de opleiding van studenten in de geneeskunde tot Off. v. Gez. bij de landmacht (dus a.s. Off. v. Gez.), behoorende bij het Kon. besluit van 18 Juni 1913, *Stbl.* n°. 279, wordt ten aanzien van deze studenten bepaald:

„Wanneer echter de geheele militie krachtens art. 185 der Grondwet buitengewoon is bijeengeroepen, zal hij voor dien tijd in dienst worden gesteld bij den „milit. geneeskundigen dienst der landmacht”.

Als hoedanig deze asp. O. v. G. dienst zullen doen, wordt in het reglement niet vermeld.

20. Ten aanzien van *militieplichtigen*, die zijn toegelaten tot de verbintenis als reserve-Off. v. Gez. (dus a.s. reserve-O. v. G.) is in art. 4 van het Kon. besluit van 12 Sept. 1905, *Stbl.* n°. 268, bepaald:

„. . . . Wanneer echter de geheele militie enz. (als boven) . . . zal hij voor dien „tijd als ziekenverpleger in dienst worden gesteld bij een der militaire ziekeninrichtingen . . . enz.”.

30. De benaming „ziekenverpleger” komt zeer herhaaldelijk voor in het Oorlogsvoorschrift Geneesk. Dienst, voor het eerst in de noot op bldz. 9 van dit voorschrift, luidende:

„Tot het personeel van den geneeskundigen dienst behooren . . . , ziekenverplegers, „ziekendragers Onder ziekenverplegers worden verstaan *onderofficieren en minderen* van de compagnieën hospitaalsoldaten”.

De splitsing ziekenverplegers en ziekendragers wordt in bedoeld voorschrift consequent volgehouden.

Met versch. hoogachting,

Loenen a/d Vecht.

9 November 1914.

Uw dr.

N. SCHRIJVER. *Off. v. Gez., 1ste kl.*

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Begrooting voor Nederlandsch Indië 1915.

In mijn vorige mededeeling omtrent de begrooting voor Nederlandsch Indië werd vermeld, op bldz. 1468, dat de uitgetrokken post tot oprichting van een „Wetenschappelijk Instituut voor Nederlandsch Indië” bij de besnoeiing der begrooting behouden bleef. In het voorloopig verslag omtrent dit wetsontwerp werd aangedrongen op uitstel van de beslissing omtrent de oprichting van dat instituut, omdat men vermoedde, dat de instelling op den duur hoogst aanzienlijke uitgaven met zich zal brengen. In de bestaande omstandigheden werd het in elk geval ongewenscht geacht, thans tot de oprichting over te gaan. De minister is voor die redeneering bezweken en heeft bij een tweede nota van wijzigingen dien post geschrapt en daarmede voorloopig afgezien van de oprichting van zulk een instituut.

Ook werd in het voorloopig verslag met leedwezen opgemerkt, dat de gezondheids-toestand op Java in 1913 veel te wenschen had overgelaten. Voorts trok het de aandacht, dat de pest in de residentie Kediri in de laatste maanden sterk is toegenomen; de uitkomsten der gevolgde bestrijdingsmethoden schijnen dus nog onbevredigend te zijn. Er is een nieuwe ordonnantie voor pestgevaarlijke gebouwen afgekondigd, maar is deze reeds in werking? Voorts werd gevraagd naar het aantal geneeskundigen, ten behoeve van de pestbestrijding in den loop van het jaar uitgezonden. Is het waar, dat ook semi-artsen zijn aangenomen? Zoo ja, hoeveel? Ook werd afgekeurd, dat de traktementen, enz. voor 10 gouvernements-geneeskundigen zijn afgevoerd; beteekent dit, dat het vereischte getal toch niet te verkrijgen is? Zou het dan geen aanbeveling verdienen, de dienstvoorwaarden te verbeteren?

Bij de openbare behandeling in de Tweede Kamer der Indische begrooting, op 30 October l.l., is de heer DE MURALT nog eens op een aantal punten, den geneeskundigen dienst en de volksgezondheid betreffende, teruggekomen en ook op de bezoldiging der pestdokters, welk punt hij verleden jaar ook besproken heeft. Indië heeft geneeskundigen noodig, veel meer dan er op het oogenblik zijn; melden zich niet genoeg aan, dan moeten de tractementen verhoogd worden. En de heer DE MURALT beweert, dat de gevraagde 20 pestartsen niet verkregen zijn. Wel zijn er 20 geneeskundigen uitgezonden, maar daarvan waren 4 inlandsche artsen en voorts 2 officieren van gezondheid der marine, dus van een dienst, die zelf gebrek aan artsen heeft; waarschijnlijk verdienen deze ook meer dan f 400.— in de maand.

De minister houdt daartegen vol, dat hij de benoodigde artsen heeft gekregen; dat zich 25 personen hebben aangemeld. Die vier inlandsche artsen waren naar Nederland